

تاثیر نگرش به ورزش پهلوانی بر میزان اطلاعات در خصوص دوپینگ و تمایل به دوپینگ ورزشکاران تیم‌های ملی

تینا سلطان احمدی^۱، فاطمه نجفیان^۲، و معصومه شهبازی^۳

تاریخ دریافت: ۱۳۹۷/۰۹/۰۷

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۸/۰۳/۱۲

چکیده

پژوهش حاضر با هدف بررسی تاثیر نگرش به ورزش پهلوانی بر میزان اطلاعات در خصوص دوپینگ و تمایل به دوپینگ ورزشکاران تیم‌های ملی طراحی و اجرا گردید. پژوهش حاضر از نوع، پژوهش‌های توصیفی-همبستگی می‌باشد که به صورت میدانی انجام گردید. جامعه آماری پژوهش حاضر شامل تمامی ورزشکاران تیم‌های ملی بودند. ابزار گردآوری اطلاعات در پژوهش حاضر شامل پرسش‌نامه بود. پژوهش حاضر نشان داد که نگرش به ورزش پهلوانی بر میزان تمایل به دوپینگ ورزشکاران تیم‌های ملی تأثیر معناداری ندارد اما بر میزان اطلاعات ورزشکاران تیم‌های ملی در خصوص دوپینگ تأثیر معناداری دارد. نتایج پژوهش همچنین مشخص نمود که بهبود اطلاعات در خصوص دوپینگ سبب کاهش تمایل به دوپینگ ورزشکاران تیم‌های ملی می‌گردد.

کلیدواژه‌ها: ورزش حرفه‌ای، دوپینگ، مواد نیروزا، ورزش پهلوانی.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

۱. کارشناس ارشد تربیت بدنی و علوم ورزشی، تهران، ایران

۲. کارشناس ارشد رفتار حرکتی، دانشکده تربیت بدنی، دانشگاه الزهراء، تهران، ایران

۳. استادیار گروه مدیریت ورزشی، دانشکده علوم ورزشی، دانشگاه تربیت دبیر شهید رجایی، تهران، ایران (نویسنده مسئول)

مقدمه

ورزش از جنبه‌های مختلفی، زندگی فردی و اجتماعی انسان‌ها را تحت تأثیر قرار داده و در مسائل فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی، سیاسی بسیاری از مردم را به شیوه‌های گوناگون درگیر خود ساخته است. در بحث اخلاق کاربردی، یکی از مباحث بسیار مهم اخلاق ورزشی است. در این مقوله، موضوعات مختلفی ارزیابی می‌شوند، که یکی از موضوعات چالشی، دوپینگ یا استفاده از موارد و روش‌های نادرست نیروزا می‌باشد. امروزه علاوه بر دوپینگ دارویی، دوپینگ ژنتیکی و خونی نیز مطرح شده‌اند و استفاده از دوپینگ به نحو فزاینده‌ای، افراد، سازمان‌ها، کشورها و مجامع ورزشی را درگیر خودش ساخته است (حاجی زاده، ۲۰۱۳).

دوپینگ در ورزشکاران قدمتی معادل طول عمر ورزش دارد و در تمامی قرون و اعصار، برخی از ورزشکاران به هر قیمتی در پی رسیدن به کامیابی ورزشی بودند و در این راه از هیچ تلاشی ولو غیراخلاقی و غیرجوانمردانه پروا نداشتند (ساس‌نوووسلسکی و بودزیزس؛ ۲۰۱۸). امروزه استفاده نادرست از داروها به معضل پیچیده‌ای تبدیل شده است. دوپینگ، تنها سوءمصرف مواد دارویی نیست بلکه با جنبه‌های مختلف فرهنگی، اجتماعی، اخلاقی و ... ارتباط دارد. استفاده از مواد و روش‌های غیرمجاز، عملی غیراخلاقی و مغایر با رقابت شرافتمندانه است و درعین حال که ارزش‌ها را بر هم می‌زند، ممکن است سلامت ورزشکاران را نیز به خطر اندازد (موترام؛ ۲۰۰۳).

اگرچه باورها و ارزش‌های ورزشکاران در اینکه از دارو در ورزش استفاده کنند، مؤثر شناخته شده است، در

مورد اعتقادات و نگرش‌های ورزشکاران در رشته‌های ورزشی مختلف اطلاعات اندکی در دسترس است. به نظر می‌رسد که علاوه بر ارزیابی طبی، آنالیزی و فیزیولوژیک، مطالعات ضد دوپینگ باید شامل مطالعات اجتماعی، رفتاری و اخلاقی در مورد نگرش و باورهای ورزشکاران نسبت به استفاده از داروهای غیرمجاز در ورزش نیز باشد (آلارانتا، آلارنتا، هولمیل، پلامو، پیتیل و هلنیوس؛ ۲۰۰۶).

امروزه مصرف مواد نیروزا به عنوان یک معضل اجتماعی بسیار بزرگ در بسیاری از کشورهای جهان خودنمایی کرده و مشکلات گوناگونی را برای جوانان و نوجوانان ایجاد کرده است. با توجه به تغییراتی که هر روزه در انواع مختلف این مواد و خصوصیات و ویژگی‌های مصرف‌کنندگان آن‌ها رخ می‌دهد، کنترل آن برای مدیران و سیاستگذاران امری مشکل و پیچیده شده است. مصرف مواد مختلف نیروزا به صورت گسترده‌ای، در یک مجموعه بسیار وسیع از ورزش‌های گوناگون، در بین ورزشکاران سطوح مختلف وحتى غیر ورزشکاران یافت می‌شود (بوچارد و آنا؛ ۲۰۰۲).

البته این تنها ورزشکاران حرفه‌ای نیستند که از مواد نیروزا به منظور افزایش عملکرد استفاده می‌کنند (وانانو و دلبیک؛ ۲۰۰۳) بلکه ورزشکاران تفریحی و مبتدی (راندل، وروبی، جوزف و رودریگو؛ ۲۰۰۲) غیرورزشکاران (نیلسون، بیگی، مارکلند و فریدلند؛ ۲۰۰۱) و حتی دانش‌آموزان دبیرستانی (براین، بتنگا، مور و کامگا؛ ۲۰۰۳) و راهنمایی (اوری، لیونارد، پوگلاس، میچلی و لیلی؛ ۱۹۹۸) نیز از این مواد استفاده می‌نمایند.

6. Randall, Wroble Michael, Joseph & Rodrigo
7. Nilson, Baigi, marklund & fridlund
8. Brain, Betnga, Moor & Kamga
9. Avery, Leonard, Pouglaas, Michieli & lyle

1. Sas-Nowosielski & Budzisz
2. Mottram
3. Alaranta, Alaranta, Holmila, Plamu, Pietila & Helenius
4. Bouchard & Anna
5. Van Eenoo & Delbeke

که پژوهش‌های، متعدد گوناگون تأثیرات بد آن‌ها را به اثبات رسانده است (کارایلا، هواتا و سیپالا؛ ۲۰۰۴). امروزه مصرف انواع مختلف مکمل‌های غذایی نیز در سراسر دنیا بصورت چشمگیری در حال افزایش است که این مواد شامل ویتامین‌های روزانه، مکمل‌های گیاهی و مکمل‌های افزایش دهنده عملکرد گوناگون است. تعداد زیادی از مکمل‌هایی که در بازار به صورت رایج در حال خرید و فروش می‌باشند هنوز هم از مصرف آن‌ها اطمینان حاصل نشده و پژوهش‌های معتبر علمی، سالم و بی‌ضرر بودن اثبات نکرده‌اند. بنابراین مصرف آن‌ها توسط ورزشکاران در رشته‌های مختلف ورزشی نگرانی‌هایی وجود دارد (بوچارد و همکاران، ۲۰۰۲). در حوزهٔ دوپینگ و مصرف دارو پژوهش‌های مختلفی به انجام رسیده است. در پژوهشی که با هدف تعیین مواد مصرفی و نگرش ورزشکاران دبیرستانی در مورد دوپینگ در فرانسه انجام شد، ۴ درصد شرکت‌کنندگان اظهار کردند که حداقل یک بار در طول زندگی خود از داروهای دوپینگ استفاده کرده‌اند. ۲۱ درصد معتقد بودند که امتناع از دوپینگ مترادف با از دست دادن تمامی فرصت‌ها برای بدل شدن به یک قهرمان بزرگ ملی است (لرو، لیفر، فریزر و بینسینگر؛ ۲۰۰۴). در مطالعهٔ دیگری که رادفورد^۹ در سال ۱۹۹۲ انجام شد، درصد قریب به اتفاق ورزشکارانی که مورد پرسش قرار گرفتند (۹۴/۲ درصد) معتقد بودند که برنامه آموزشی ضد دوپینگ با گروه هدف ورزشکاران جوان در کاهش سوء مصرف دارویی در آینده مؤثر است. داناوان و همکاران^{۱۰} (۲۰۰۲) در پژوهش خود ضمن

مصرف این مواد شامل دامنهٔ گسترده‌ای از موادی همچون استروئیدهای آنابولیک، داروهای مدر، دارو-های کاهش وزن، داروهای محرک، مخدر، نوشیدنی-های الکلی، نوشیدنی‌های نیروزا، هورمون رشد انسانی، اریتروپویتین و داروهای مختلف دیگری می‌شود (لازوراس، بارکوکیس، مالیا، لوسیدی و برند؛ ۲۰۱۷). مصرف هر دسته دارویی در ورزش‌های مختلف متفاوت می‌باشد (جان؛ ۲۰۰۳). مشکلی که در سال‌های اخیر خود را به صورت جدی نشان داده است مصرف مواد مختلف نیروزا در افراد ورزشکار و غیرورزشکار است. این افراد بدون آگاهی کافی در مورد تأثیرات و عوارض مواد نیروزا خود سرانه اقدام به مصرف برخی از مواد نیروزا می‌نمایند. یکی از مسائل و مشکلات مؤثر در این زمینه بالاخص در چند دهه اخیر، توجهات فراوان جوانان و نوجوانان به بهبود شکل ظاهری بدن بوسیله افزایش حجم و توده عضلانی می‌باشد (لاپر؛ ۲۰۰۲). برخی از نوجوانان معتقدند که پسرانی که دارای عضلات بزرگتری هستند، از جذابیت بیشتری برخوردار می‌باشند (نیلسون و همکاران، ۲۰۰۱). این نارضایتی از تیپ‌بدنی و تمایل به تغییر آن یکی از عوامل مهم در مصرف برخی داروها، همچون استروئیدهای آنابولیک است (پیتز؛ ۲۰۰۱). که عمدتاً هدف از مصرف آنها افزایش توده عضلانی و بهبود شکل ظاهری بدن می‌باشد (ایروینگ، وال و نیومارک؛ ۲۰۰۲). همچنین این داروها شناخته شده-ترین داروهایی هستند که در ورزش مورد استفاده قرار می‌گیرند (کانایاما، پویی، کوهانی و هودسون؛ ۲۰۰۳)

6. Kanayama, Pope, Cohen & Hudson
7. Karila, Hovatta & Seppala
8. Lauro, Lecerf, Friser & Binsinger
9. Radford
10. Donovan

1. Lazuras, Barkoukis, Mallia, Lucidi & Brand
2. Juhn
3. Laber
4. Peters
5. Irving, Wall & Neumark

ارائه الگوی استفاده دارو در ورزش، از عوامل اجتماعی در مصرف دارو در ورزش نام برد.

لیمونگلی^۱ (۲۰۰۱) پس از بررسی ورزشکاران حرفه‌ای اشاره داشت که ۲۶ درصد شرکت‌کنندگان اعلام داشتند که مصرف داروی غیرمجاز خطرهای جدی بر سلامت انسان دارد. ۸۳ درصد دوپینگ را اقدامی خطرناک و قابل اجتناب می‌دانستند. به ترتیب ۱۴/۸ درصد برای بهبود کارایی ورزشی و ۱۳/۳ درصد برای نیل به پیروزی از دوپینگ استفاده می‌کردند. نتایج بررسی نشان دهنده اهمیت دوپینگ در سطوح ورزش آماتور است. هیل^۲ (۲۰۰۲) در پژوهش خود پی برد که ورزشکاران بیش تر از همه تحت تأثیر مربی قرار می‌گیرند که از مصرف داروهای افزایش‌دهنده کارایی حمایت کند و مسئولان که ممکن است او را وادار به مصرف دارو کنند. دونکان، هالوارد و الکساندر^۳ (۲۰۱۸) نیز پی برد که برخی مسائل فرهنگی نقش اساسی در عدم استفاده ورزشکاران از مواد نیروزا دارد. کبیری، کوچران، استیوارت، شارع پور، رحمتی و شادمانفت^۴ (۲۰۱۸) نیز مشخص نمودند که مصرف مواد نیروزی در میان ورزشکاران به خاطر ضعف‌های فرهنگی و اجتماعی می‌باشد.

پیشینه پژوهش نشان می‌دهد عوامل مختلفی می‌تواند بر مصرف داروهای نیروزا در بین ورزشکاران تأثیرگذار باشد. استفاده از دارو جهت افزایش عملکرد در ورزش در کنار دوپینگ مورد توجه محققان علوم پزشکی، فیزیولوژی و علوم اجتماعی قرار گرفته است. در حالی که محققان پزشکی و فیزیولوژی به بررسی استفاده و یا عدم استفاده ورزشکاران از این داروها پرداخته است، اما محققان علوم اجتماعی به بررسی عوامل مؤثر بر استفاده ورزشکاران از این دارو پرداخته‌اند و در مطالعات

خود ضمن بررسی شاخص‌های تأثیرگذار، به بررسی برنامه‌های مختلف برای دور نمودن ورزشکاران از دارو پرداخته‌اند (بهرکی؛ ۲۰۰۳). در مطالعات اجتماعی محققان به بررسی عوامل شکل‌دهنده در استفاده از دارو جهت افزایش عملکرد ورزشکاران پرداخته‌اند (بچکهوس؛ ۲۰۰۷).

یکی از مسائل مهم در تمایل به دوپینگ ورزشکاران، مسائل فرهنگی می‌باشد. استفاده از برنامه‌های فرهنگی نقش اساسی در جهت‌گسترش اخلاق در میان تمامی ورزشکاران دارد. در میان انواع ورزش‌ها، ورزش پهلوانی با هدف توسعه فرهنگ و اخلاق در سطح جامعه در حال فعالیت می‌باشد. در گذشته‌های دور این مرز و برم همواره ورزش به عنوان هنری در خدمت دفاع مقدس، ناموس و عقیده بوده و به همین دلیل تقدس داشته است. جایی که پهلوانان در هیبت اسطوره‌ها برای مردم جلوه نموده‌اند و در حماسه آفرینی، جنگ‌ها، فرهنگ‌ها، ادبیات، هنر و شعر تأثیرگذاری فوق‌العاده‌ای داشته‌اند. تاریخ چندهزار ساله این مرز و بوم با ورزش باستانی عجین شده است. در فرهنگ اساطیری ما پهلوانان جایگاه شناخته شده و ممتازی داشته‌اند و فرازهای بلند تاریخ را رسم نموده‌اند. پهلوانانی که با نیروی ایمان و قوت بازو برای ایران زمین افتخار آفریده‌اند و نام خود را جاویدان ساخته‌اند (اسدزاده، ۲۰۱۷).

در گذشته ورزش پهلوانی توانسته است عملکردهای خاصی را در جامعه ایران برآورده نماید که متضمن نقش فراتر از یک مکان ساده برای انجام تمرینات بدنی و فیزیکی می‌باشد. همگانی شدن ورزش پهلوانی فواید فراوانی را در پی خواهد داشت. این ورزش به علت برخوردار شدن از دل فرهنگ‌ها، سبب می‌گردد تا به پایدارسازی ورزش و ارزش‌های مربوط به آن کمک

4. Kabiri, Cochran, Stewart, Sharepour, Rahmati & Shadmanfaat
5. Bahrke
6. Bachkhouse

1. Limongelli
2. Hill
3. Duncan, Hallward & Alexander

نماید. همچنین منجر به ارتقا فضایل فرهنگی و ارزشی در میان افراد می‌گردد. ورزش باستانی همچنین می‌تواند بر اخلاق افراد تأثیرگذار و اخلاق افراد را دستخوش تغییرات نماید. با توجه به اهمیت ورزش پهلوانی، نیاز است تا از تأثیرات مختلف آن بر ابعاد ورزش آگاهی کسب نمود. عدم بررسی در خصوص نقش نگرش به ورزش پهلوانی بر برخی مسائل ورزشی از جمله تمایل به دوپینگ، سبب گردیده است تا امروزه شواهد علمی کافی در خصوص این مساله در دست نباشد که این خود سبب فقدان برنامه‌های جامع در جهت گسترش و بهبود ورزش پهلوانی و در نتیجه کاهش تمایل به دوپینگ در میان ورزشکاران گردد. مشکلات موجود در ورزش حرفه‌ای در خصوص دوپینگ سبب گردیده است تا نیاز به پژوهش‌های تخصصی در خصوص دوپینگ و مدیریت آن در میان ورزشکاران ضروری باشد. از طرفی ورزش پهلوانی به عنوان یک ورزش اصیل در کشور ایران که در تمامی عرصه‌های ملی کشور ایران گسترش یافته است؛ به عنوان یک برنامه فرهنگی مناسب و تأثیرگذار نقش مهم و پررنگی در بهبود و گسترش اخلاق مداری در ورزش دارد. استفاده از قابلیت‌های ورزش پهلوانی در حوزه دوپینگ به عنوان یک نیاز اساسی ورزش حرفه‌ای کشور نقش مهمی در عملیاتی نمودن کنترل دوپینگ در میان ورزشکاران به خصوص ورزشکاران تیم‌های ملی دارد. پی بردن به بررسی نقش نگرش به ورزش پهلوانی بر میزان اطلاعات در خصوص دوپینگ و تمایل به دوپینگ ورزشکاران تیم‌های ملی می‌تواند مسیر سالم‌سازی فضای ورزش حرفه‌ای کشور را به صورت کاربردی‌تری دنبال نماید.

این مساله سبب گردیده است تا پژوهش حاضر با هدف بررسی نقش نگرش به ورزش پهلوانی بر میزان اطلاعات در خصوص دوپینگ و تمایل به دوپینگ ورزشکاران تیم‌های ملی طراحی و اجرا گردد. لذا سوال پژوهش حاضر این می‌باشد که آیا نگرش به ورزش

پهلوانی بر میزان اطلاعات در خصوص دوپینگ و تمایل به دوپینگ ورزشکاران تیم‌های ملی ایران تأثیر دارد؟

روش پژوهش

روش این پژوهش از نظر هدف، کاربردی و به لحاظ گردآوری داده‌ها، توصیفی-همبستگی بود.

شرکت کنندگان

جامعه آماری پژوهش کلیه ورزشکاران تیم‌های ملی کشور در سال ۱۳۹۷ می‌باشد که به علت تعدد تیم‌های ملی در رشته‌های ورزشی مختلف، اطلاعات جامع و کاملی از تعداد دقیق آنان در دسترس نمی‌باشد. بر اساس انتخاب در دسترس تعداد ۲۰۰ ورزشکار تیم‌های ملی در رشته‌های ورزشی مختلف (هندبال، بسکتبال، راگبی، هاکی، تکواندو، کشتی، ووشو، وزنه برداری، کاراته و دوچرخه سواری) به عنوان نمونه پژوهش انتخاب شدند. پس از پخش و جمع‌آوری پرسش‌نامه-های پژوهش، تعداد ۱۷۲ پرسش‌نامه جمع‌آوری و مورد تحلیل قرار گرفت. جهت انتخاب نمونه‌های تحقیق، محقق به صورت حضوری پرسش‌نامه‌ها را در اختیار نمونه‌های پژوهش قرار داد. در روش حضوری محقق با حضور در تمرینات تیم‌های ملی و کسب موافقت‌های اولیه به پخش و جمع‌آوری پرسش‌نامه‌ها اقدام نمود.

ابزار و شیوه گردآوری

گردآوری اطلاعات به صورت میدانی و با استفاده از ابزار پرسش‌نامه بود.

فرم اطلاعات فردی: اطلاعات فردی شرکت‌کننده‌ها با استفاده از یک فرم محقق ساخته متشکل از سه سوال بسته پاسخ برای تعیین سن، جنسیت و وضعیت تاهل گردآوری شد.

پرسش‌نامه نگرش به ورزش پهلوانی: به منظور بررسی نگرش به ورزش پهلوانی از پرسش‌نامه محقق ساخته استفاده گردید. این پرسش‌نامه بر اساس

تیم‌ها و فدراسیون‌های ورزشی را تیم پژوهش همکاری لازم را نداشتند.

روش پردازش داده‌ها

در ادامه اطلاعات گردآوری شده با استفاده از شاخص‌های آمار توصیفی متشکل از میانگین، انحراف استاندارد، فراوانی، درصد فراوانی، جدول و نمودار طبقه‌بندی و توصیف شدند. برای تعیین روش آماری مناسب ابتدا توزیع داده‌ها با استفاده از آزمون کولموگروف-اسمیرنوف^۱ مورد بررسی قرار گرفت. با توجه به عدم برقراری پیش‌فرض طبیعی بودن توزیع داده‌ها برای بررسی برازش مدل‌های اندازه‌گیری و ساختاری از مدیایی معادلات ساختاری (رویکرد واریانس محور) با به کارگیری نسخه دوم اسمارت پی. ال. اس.^۲ در سطح اطمینان ۹۵ درصد استفاده شد.

لازم به توضیح است که به منظور ارزیابی مدل‌های اندازه‌گیری با رویکرد واریانس محور از معیارها و شاخص‌های مختلفی استفاده می‌شود که بعضاً با شاخص‌های سایر بسته‌های آماری متفاوت است. برازش مدل در اسمارت پی. ال. اس. در سه سطح معیارهای ارزیابی مدل‌های بیرونی، معیارهای ارزیابی ساختاری و معیارهای ارزیابی کلیت مدل بررسی می‌گردد (هو و بنتلر^۳، ۱۹۹۸). در معیارهای ارزیابی مدل‌های بیرونی از دو شاخص اعتبار شامل "میانگین واریانس استخراج شده"^۴ و "نسبت خصیصه متفاوت-خصیصه یکسان"^۵ و نیز اعتماد اندازه‌گیری شامل "ضریب آلفای کرونباخ"^۶ و "ضریب قابلیت اعتماد ترکیبی"^۷ بهره گرفته می‌شود. سطوح قابل قبول برای میانگین واریانس استخراج شده مقادیر بزرگتر از ۰/۵، برای نسبت خصیصه متفاوت-خصیصه یکسان مقادیر کوچکتر از ۱، برای ضریب آلفای کرونباخ مقادیر

مطالعه جامع منابع طراحی گردیده بود. این پرسشنامه دارای ۷ سوال می‌باشد که سوالات آن به بررسی نگرش و شناخت افراد به ورزش پهلوانی و اعتقاد به این ورزش دارد. پاسخ‌های این مقیاس روی پیوستار پنج درجه‌ای لیکرت از ۱ (کاملاً مخالفم) تا ۵ (کاملاً موافقم) نمره‌دهی می‌شود. نمونه سوالات این پرسشنامه بدین صورت بود که "میزان علاقه شما نسبت به ورزش‌های باستانی و پهلوانی به چه صورت می‌باشد؟". پایایی این پرسشنامه در یک مطالعه مقدماتی در میان ۳۰ نفر از نمونه‌های تحقیق، به میزان ۰/۸۱ مشخص گردید. همچنین روایی این پرسشنامه با استفاده از بررسی نظرات برخی خبرگان ورزش مورد بررسی و تایید قرار گرفت.

پرسش‌نامه تمایل به دوپینگ: برای اندازه‌گیری تمایل به دوپینگ از پرسش‌نامه مالک (۲۰۱۴) استفاده گردید. این پرسش‌نامه دارای ۱۵ سوال می‌باشد که ۱۱ سوال آن نگرش به داروهای ممنوعه و ۴ سوال آن اطلاعات در خصوص دوپینگ را مرود بررسی قرار می‌دهد. پاسخ‌های این مقیاس روی پیوستار پنجم درجه‌ای لیکرت از ۱ (کاملاً مخالفم) تا ۵ (کاملاً موافقم) نمره‌دهی می‌شود. نمونه سوالات این پرسشنامه بدین صورت بود که "میزان آگاهی شما در خصوص داروهای غیرمجاز نیروزا به چه مقدار است؟". پایایی این پرسش‌نامه در یک مطالعه مقدماتی در میان ۳۰ نفر از نمونه‌های پژوهش، به میزان ۰/۸۷ مشخص گردید. به منظور گردآوری اطلاعات محقق با حضور در اردوهای تیم‌های ملی و هماهنگی با فدراسیون‌های مربوطه و برخی مربیان تیم‌ها به کسب موافقت جهت ارائه پرسش‌نامه‌های خود اقدام نمود. در این بین برخی

5. Hetrotrait-Monorait Ratio
6. Cronbach's Alpha
7. Composite Reliability

1. Kolmogorov-Smirnov
2. Smart PLS
3. Hu & Bentler
4. Average Variance Extracted

پژوهش برآزش دارد. این ضریب بین صفر تا ۱ تغییر می‌کند و دامنه قابل قبول برای این شاخص مقادیر کوچکتر از ۰/۰۸ است. در پژوهش حاضر از معیارهای فوق‌الذکر برای تحلیل‌ها بهره گرفته شد.

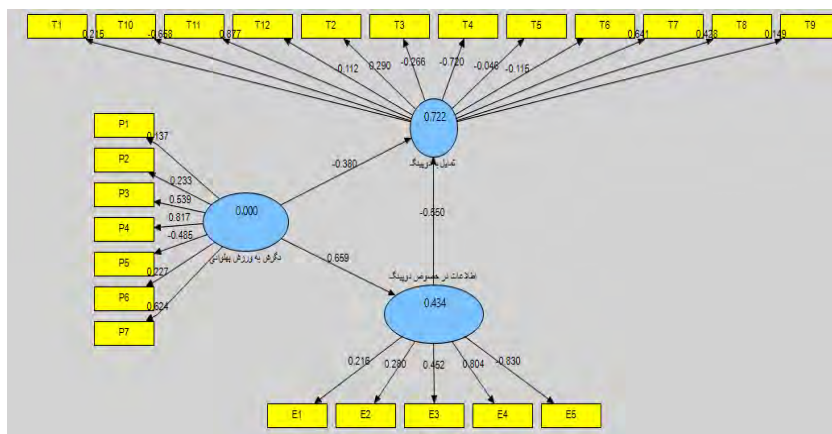
یافته‌ها

شرکت‌کننده‌ها از نظر سن، ۴۲ نفر زیر ۲۰ سال (۲۴/۵ درصد) و ۷۳ نفر ۲۱ تا ۳۰ ساله (۴۲/۶ درصد) و ۵۶ نفر بالای ۳۰ سال (۳۲/۸) دارا بودند. از نظر جنسیت، شرکت‌کننده‌ها ۱۰۶ نفر مرد (۶۲/۰ درصد) و ۶۵ نفر زن (۳۸/۰ درصد) و از نظر وضعیت تأهل، ۱۰۱ نفر مجرد (۵۹/۱ درصد) و ۷۰ نفر متأهل (۴۰/۹ درصد) بودند. جدول شماره ۱، اطلاعات مربوط به متغیرهای تحقیق را نشان می‌دهد.

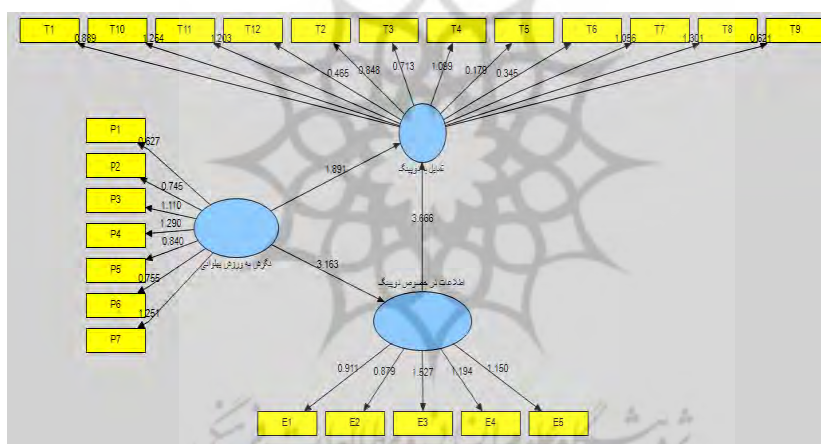
بزرگتر از ۰/۷ و برای ضریب قابلیت اعتماد ترکیبی مقادیر بزرگتر از ۰/۷ می‌باشد (هنسلر و همکاران، ۲۰۱۴). معیارهای ارزیابی ساختاری شامل دو شاخص ضریب رگرسیون و ضریب تعیین هستند که ضریب رگرسیون میزان تأثیر متغیر مستقل بر متغیر وابسته است که دامنه آن بین ۱- تا ۱ بوده و مقدار آزمون معناداری آن در سطح اطمینان ۹۵ درصد باید بزرگتر از مقدار بحرانی ۱/۹۶ باشد. ضریب تعیین معیار اساسی ارزیابی متغیرهای مکنون درون‌زای مدل مسیر، است که بیان‌گر درصد تغییرات تبیین شده متغیر وابسته براساس متغیر مستقل است. هایر و همکاران (۲۰۱۷) مقادیر ۰/۲۵، ۰/۵ و ۰/۷۵ از ضریب تعیین را به ترتیب، ضعیف، متوسط و قابل توجه توصیف کردند. در ارزیابی کلیت مدل از معیار "ریشه دوم میانگین مربعات باقیمانده استاندارد شده"^۲ استفاده می‌شود که مشخص می‌کند تا چه اندازه داده‌های تجربی با مدل نظری

متغیرها	میانگین	انحراف استاندارد	بیشترین	کمترین
نگرش به ورزش پهلوانی	۳/۱۲	۰/۱۲۸	۵	۱
تمایل به دوپینگ	۲/۴۲	۰/۱۰۹	۵	۱
اطلاعات در خصوص دوپینگ	۲/۱۲	۰/۱۱۰	۵	۱

در جهت بررسی و ارزیابی مدل پژوهش، از آزمون معادلات ساختاری استفاده گردید. شکل ۱ و ۲ مدل گذاشته است.

شکل ۱. مدل اندازه‌گیری متغیرهای پژوهش

شکل ۲: ضرایب معنی‌داری تی متغیرهای پژوهش

جدول ۲. میزان آماره تی و تأثیر متغیرهای پژوهش

روابط	تی	تأثیر	سطح معناداری	وضعیت
نگرش به ورزش پهلوانی بر تمایل به دوپینگ	۱/۸۹۱	-۰/۳۸۰	۰/۱۲۴	رد
نگرش به ورزش پهلوانی بر اطلاعات در خصوص دوپینگ	۳/۱۶۳	۰/۶۵۹	۰/۰۰۱	تایید
اطلاعات در خصوص دوپینگ بر تمایل به دوپینگ	۳/۶۶۶	-۰/۵۵۰	۰/۰۰۱	تایید

پژوهش حاضر همچنین نشان داد که اطلاعات در خصوص دوپینگ بر تمایل به دوپینگ تأثیری به میزان $-۰/۵۵۰$ دارد که این تأثیر معنادار می‌باشد. جدول ۲، برخی شاخص‌های منتخب در جهت برازش مدل را به نمایش گذاشته است.

نتایج پژوهش نشان داد که نگرش به ورزش پهلوانی بر نگرش به دوپینگ دارای تأثیری به میزان $-۰/۳۸۰$ می‌باشد اما این تأثیر معنادار نمی‌باشد. نتایج پژوهش حاضر همچنین نشان داد که نگرش به ورزش پهلوانی بر میزان اطلاعات در خصوص دوپینگ تأثیری به میزان $۰/۶۵۹$ دارد که این تأثیر معنادار می‌باشد. نتایج

جدول ۳. شاخص‌های برازش مدل پژوهش

متغیرها	تمایل به دوپینگ	اطلاعات در خصوص دوپینگ	نگرش به ورزش پهلوانی
شاخص‌های برازش			
پایایی ترکیبی	۰/۴۶۴	۰/۴۹۵	۰/۵۶۷
روایی همگرا	۰/۶۵۸	۰/۶۸۷	۰/۷۴۸
R ²	۰/۷۲۲	۰/۴۳۴	-
GOF	۰/۴۳۶	۰/۶۹۰	۰/۷۴۹

طور مستقیم سبب کاهش میزان تمایل به دوپینگ در میان ورزشکاران تیم‌های ملی گردد. هرچند شرایط مداخله‌ای مختلفی می‌تواند در این قضیه تأثیرگذار باشد اما ورزش پهلوانی به واسطه ایجاد تغییرات شگرف در میان افراد می‌بایستی از نقش تعیین‌کننده و بارزی در خصوص سالم‌سازی فضای ورزشی برخوردار باشد. این در حالی بوده است که در تحقیق حاضر مشخص گردید که ورزش پهلوانی و نگرش به آن نتوانسته است بر ورزشکاران تیم‌های ملی تأثیرگذار باشد. این مساله می‌توان ناشی از ضعف‌های موجود در خصوص ارتقا و نهادینه‌سازی ورزش پهلوانی به عنوان یکی از ارزش‌های ملی در تمامی ورزشکاران باشد. دونکان و همکاران (۲۰۱۸) مشخص نمودند که جهت استفاده ورزشکاران از مواد نیروزا نیاز به تحول فرهنگی و بهبود برنامه‌های فرهنگی می‌باشد. از طرفی نگرش به ورزش پهلوانی می‌تواند از منظر ذهنی و روانی ورزشکاران را آماده حضور در میدان ورزشی جهت انجام ورزش پاک و سالم نماید. با این توجه ورزش پهلوانی به عنوان یک برنامه فرهنگی می‌تواند در تحول فرهنگی در ورزش

مطابق با شاخص‌های منتخب گزارش شده و سایر شاخص‌ها از جمله روایی و اگر با روش فورنل و لارکر، مشخص گردید که مدل پژوهش حاضر از برازش مناسبی برخوردار می‌باشد.

بحث و نتیجه‌گیری

پژوهش حاضر نشان داد که نگرش به ورزش پهلوانی بر میزان تمایل به دوپینگ ورزشکاران تیم‌های ملی تأثیر معناداری ندارد. به عبارتی نگرش به ورزش پهلوانی نتوانسته است تا سبب کاهش میزان تمایل به دوپینگ در میان ورزشکاران تیم‌های ملی گردد. این در حالی است که در برخی پژوهش‌های از جمله پژوهش بچکپوس و همکاران (۲۰۰۷) اشاره شده بود که برخی فعالیت‌های فرهنگی و ارزشی سبب کاهش میزان تمایل افراد به دوپینگ می‌گردد. به نظر می‌رسد ویژگی‌های ورزش امروزی و رقابت شدید آن و از طرفی عدم ترویج ورزش پهلوانی در سطح کشور سبب گردیده است تا ورزش پهلوانی و نگرش به آن نتواند به

حرفه‌ای کشور و سالم‌سازی فضای این روزش از مواد نیروزا متمرکز باشد. از این رو پیشنهاد می‌گردد تا ورزش پهلوانی به عنوان یک ورزش ارزشی و فرهنگی بیشتر از پیش در سطح جامعه و به خصوص در ورزش حرفه‌ای کشور نمود پیدا کند. عدم گسترش این ورزش در سطح جامعه سبب گردیده است تا نگرش به ورزش پهلوانی نتواند بر میزان رفتارهای ورزشکاران تیم‌های ملی تأثیرگذار باشد و سبب کاهش تمایل به دوپینگ در میان آنان گردد. در جهت تغییر رفتار ورزشکاران تیم‌های ملی در برخی حوزه‌ها از جمله دوپینگ نیاز به تحول فرهنگی و ترویج برخی ارزش‌ها و فرهنگ داشت. به نظر می‌رسد در فضای فعلی ورزش حرفه‌ای کشور، ورزش پهلوانی نتوانسته است به شکل مناسبی گسترش یابد. از طرفی لازم به ذکر است که نگرش به ورزش پهلوانی سبب افزایش اطلاعات ورزشکاران در حوزه دوپینگ می‌گردد.

برخورداری از اطلاعات در حوزه دوپینگ به عنوان یکی از عوامل مؤثر بر تمایل به دوپینگ مشخص می‌گردد. دونکان، هالوارد و الکساندر^۱ (۲۰۱۷) اشاره داشتند که آگاهی افراد در خصوص دوپینگ سبب می‌گردد تا ورزشکاران به شکل کنترل شده‌ای در خصوص مواد نیروزا عمل نمایند. پژوهش حاضر نشان داد که ورزش پهلوانی می‌تواند بر میزان اطلاعات ورزشکاران تیم‌های ملی در خصوص دوپینگ تأثیرگذار باشد و سبب ارتقا اطلاعات ورزشکاران تیم‌های ملی گردد.

کبیری و همکاران (۲۰۱۸) اشاره داشتند که اطلاعات از مواد نیروزا و وجود دانش مناسب نسبت به این مواد در میان ورزشکاران ضروری می‌باشد. آنان مشخص نمودند که بهبود برنامه‌های فرهنگی سبب می‌گردد تا در مرحله اول دانش و اطلاعات ورزشکاران در خصوص مواد نیروزا ارتقا یابد. نگرش به ورزش پهلوانی می‌تواند

از منظر ارزشی ورزشکاران را تحت شعاع قرار دهد. این مساله سبب می‌گردد تا ویژگی‌های روانی ورزشکاران جهت عاری نمودن خود از مواد نیروزا را بهبود دهد. به نظر می‌رسد نگرش به ورزش پهلوانی سبب می‌گردد تا ورزشکاران روند توسعه و پیشرفت برخی ورزشکاران را مرور نمایند و سیر تکاملی آنان در ورزش را مطالعه نمایند. بدون شک کنکاش در ورزش حرفه‌ای برخی ورزشکاران و چهره‌های پهلوانی کشور سبب می‌گردد تا پاک بودن دوران ورزشی آنان نمایان گردد. از طرفی نگرش در خصوص ورزش پهلوانی سبب می‌گردد تا افراد به سمت کسب آگاهی در خصوص ورزش پاک روند و همین مساله سبب می‌گردد تا اطلاعات ورزشکاران در خصوص دوپینگ و مواد نیروزا در ورزش افزایش یابد.

نگرش به ورزش پهلوانی سبب می‌گردد تا دغدغه‌ای از سوی ورزشکاران در خصوص نحوه رفتار در میادین ورزشی ایجاد گردد. این دغدغه سبب می‌گردد تا ورزشکاران تیم‌های ملی به سمت کسب آگاهی و اطلاعات در خصوص دوپینگ روند. از این رو نگرش به ورزش پهلوانی سبب شکل‌گیری ارزش‌های اولیه در ذهن ورزشکاران تیم‌های ملی در خصوص ورزش پاک خواهد شد. این مساله سبب می‌گردد تا به مرور زمان ورزشکاران تیم‌های ملی به درجه مناسب از آگاهی در خصوص دوپینگ و مواد نیروزا دست یابند. از این رو پیشنهاد می‌گردد با گسترش ورزش پهلوانی و اصول آن در سطح جامعه به ارتقای اطلاعات در خصوص دوپینگ اقدام نمود. بدین منظور می‌توان با معرفی برخی چهره‌های ورزشی و ارزشی کشور در قبل از مسابقات و یا ایجاد آئین‌های یادبود در ارتباط با ورزش پهلوانی در رویدادها و مسابقات ورزشی، به ارتقا نگرش

اطلاعات در خصوص دوپینگ سبب می‌گردد تا ورزشکاران از منظر ذهنی و روانی جهت حضور در ورزش آماده شوند و برخی فشارهای موجود جهت استفاده از مواد نیروزا را مدیریت نمایند. از این رو پیشنهاد می‌گردد تا برگزاری دوره‌های آموزشی در خصوص دوپینگ برای ورزشکاران به ارتقا آگاهی و اطلاعات آنان در این حوزه اقدام نمود. با توجه به اهمیت مبارزه با دوپینگ و مصرف مواد نیروزا، استفاده از ورزش پهلوانی و تقویت نگرش ورزشکاران تیم‌های ملی به این ورزش اگرچه نمی‌تواند مستقیم سبب کاهش میزان تمایل به دوپینگ گردد اما می‌تواند به واسطه ایجاد دغدغه در میان آنان در خصوص ورزش پاک و سبب افزایش اطلاعات و آگاهی آنان در ارتباط با دوپینگ و مواد نیروزا گردد. برنامه‌ریزی در خصوص افزایش نگرش به ورزش پهلوانی در میان ورزشکاران تیم‌های ملی می‌تواند به عنوان یک راهکار عملیاتی و ثمربخش نهایتاً سبب ایجاد تغییراتی در خصوص تمایل به دوپینگ در میان ورزشکاران تیم‌های ملی گردد.

به ورزش پهلوانی در میان ورزشکاران تیم‌های ملی اقدام نمود. پژوهش حاضر مشخص نمود که بهبود اطلاعات در خصوص دوپینگ سبب کاهش میزان تمایل به دوپینگ در میان ورزشکاران تیم‌های ملی می‌گردد. این مساله نشان دهنده اهمیت آگاهی در خصوص دوپینگ در ورزش حرفه‌ای را نشان می‌دهد و همچنین بازگو نمودن فقدان آگاهی در میان برخی ورزشکاران استفاده کننده از مواد نیروزا می‌باشد. اطلاعات در میان ورزشکاران یکی از مسائل مهمی می‌باشد که سبب تأثیرگذاری بر رفتار آنان می‌گردد. بدون شک افزایش اطلاعات و آگاهی ورزشکاران در خصوص مواد نیروزا و مساله دوپینگ سبب می‌گردد تا مشکلات و بی اخلاقی‌های موجود در این رفتارها را به آنان گوشزد نماید. لازم‌راس و همکاران (۲۰۱۷) مشخص نمودند که فقدان دانش و آگاهی ورزشکاران از خطرات و مشکلات دوپینگ یکی از عوامل سوق دهنده آنان به استفاده از مواد نیروزا می‌باشد. به نظر می‌رسد دانش و

منابع

1. Alaranta A, Alaranta H, Holmila J, Plamu P, Pietila K, Helenius I. (2006). "Self-reported attitudes of elite athletes towards doping: differences between type of sport". *Int J sports Med* . 27: PP: 842-846
2. Asaszadeh, F. (2017). The effect of zurkhaneh sport on social development of elementary students of Birjand, second international conference on applied research in physical education, sport and heroism, Tehran, *Salihan University* (In Persian).
3. Avery P, Leonard D, Pouglaas E, Micheli G, Lyle J. (1998), Anabolic steroid use by male and female middle school student. *Pediatrics*; 101 (5) : 6-16
4. Bouchard LB, Anna R, (2002), Jonathan D. Informed Decision- Making on sympathomimetic use in sport. *Clinical Journal of Sport Medicine*; 12: 209-224
5. Brian M, Betnga B, Moor JA, Kamga J. (2003), Nutritional supplement use by high school student: A survey of tow high school in the united state. *International Journal of Pediatrics*; 18 (3)
6. Duncan, L. R., Hallward, L., & Alexander, D. (2018). Portraits of adolescent athletes facing personal and situational risk factors for doping initiation. *Psychology of Sport and Exercise*, 39, 163-170.

7. Haji zadeh, Y. (2013). Sport ethics and the issue of doping with emphasis on Islamic teachings, *Ethics research*, 20, 48-25 (In Persian).
8. Irving LM, Wall M, Neumark sztainer D, Story M. Steroid use among adolescents: *Journal of Adolescent Health*. 2002; 30 (4) : 243-252
9. 9 Juhn MS.(2003), Popular sport supplement and ergogenic aids. *Sport Medicine*; 33 (12) : 921-939
10. Kabiri, S., Cochran, J. K., Stewart, B. J., Sharepour, M., Rahmati, M. M., & Shadmanfaat, S. M. (2018). Doping Among Professional Athletes in Iran: A Test of Akers's Social Learning Theory. *International journal of offender therapy and comparative criminology*, 62(5), 1384-1410.
11. Kanayama G, Pope HG, Cohane G, Hudson JL.(2003), Risk factors for anabolic– androgenic steroid use among weightlifters: a case –control study. *Drug and Alcohol Dependence*; 71 (1) :77-86
12. Karila T, Hovatta O, Seppala T.(2004), Concomitant abuse of anabolic androgenic steroid and human chorionic gonadotrophin impairs spermatogenesis in power athletes. *International Journal of Sport Medicine*; 25 (4) : 257-263
13. Laber MP.(2002), Adolescent boys and the muscular male body ideal. *Journal of Adolescent Health*; 30 (4) : 233-242
14. Laure P, Lecerf T, Friser A, Binsinger C. (2004). “Drugs, recreational drug use and attitudes towards doping of high school athletes”. *Int J Sports Med*. 25(2):PP: 133-8.
15. Lazuras, L., Barkoukis, V., Mallia, L., Lucidi, F., & Brand, R. (2017). More than a feeling: The role of anticipated regret in predicting doping intentions in adolescent athletes. *Psychology of Sport and Exercise*, 30, 196-204.
16. Limongelli F, Masala D, La Torre G. Knowledge, (2001). Attitude and behavior toward doping and food supplementation in a sample of athletes of central southern Italy. *Medicina dello sport*, 54(3): P: 229.
17. Mottram Dr. (2003). “Drugs in sport. 3rd ed”. *London, routledge*.
18. Nilsson S, Baigi A, Marklund B, Fridlund B.(2001), The prevalence of androgenic-anabolic steroids by adolescent in county of Sweden. *European Journal of Public Health* 11 (2) :195-197
19. Peters MA.(2001), Phelps L. Body image dissatisfaction and distortion, steroid use, and sex differences in college age body builders. *Psychology in the schools*; 38 (3) : 283-289
20. Randall R, Wroble Michael G, Joseph A, Rodrigo.(2002), Anabolic steroids and pre adolescent athletes: *Prevalence, Knowledge and attitudes*; 13 (48)
21. Sas-Nowosielski, K., & Budzisz, A. (2018). Attitudes Toward Doping among Polish Athletes Measured with the Polish Version of Petroczi's Performance Enhancement Attitude Scale. *Polish Journal of Sport and Tourism*, 25(2), 10-13.
22. 22. Van Eenoo P, Delbeke FT.(2003), The prevalence of doping in Flanders in comparison to the prevalence of doping in international sports. *International Journal of sports medicine*; 24 (8) : 565-570

استناد به مقاله

سلطان احمدی، ت.، نجفیان، ف.، و شهبازی، م. (۱۳۹۸). تأثیر نگرش به ورزش پهلوانی بر میزان اطلاعات در خصوص دوپینگ و تمایل به دوپینگ ورزشکاران تیم‌های ملی. مجله مطالعات روان‌شناسی ورزشی، شماره ۲۸، ص. ۱۹۳-۲۰۶.
شناسه دیجیتال: 10.22089/SPSYJ.2019.6730.1726

Soltan Ahmadi, T., Najafian, F., & Shahbazi, M. (2019). Effect of Attitude Towards Agonistic Sport on the Amount of Information about Doping and the Tendency to Doping Athletes of National Teams. Journal of Sport Psychology Studies, 28; Pp: 193-206. In Persian. Doi: 10.22089/SPSYJ.2019.6730.1726

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

Amount of Information about Doping and the Tendency to Doping Athletes of National Teams

**Tina Soltan Ahmadi¹, Fatemeh Najafian²,
and Masoumeh Shahbazi³**

Received: 2018/11/28

Accepted: 2019/06/02

Abstract

The present study was aimed to investigate the effect of attitude towards agonistic sport on the amount of information about doping and the desire to doping athletes of national teams. This descriptive-correlative research was conducted in the form of field experiment. The statistical population of the present study included all athletes of national teams. The data collection was done using a questionnaire. The results of the present study showed that attitude towards agonistic sport is not significantly influenced by the attitude of doping athletes of national teams, but it has a significant effect on the information of athletes of national teams about doping. The findings of the study revealed that improving information on doping would reduce the desire to dupe in athletes of national teams.

Keywords: Professional Sport, Doping, Nourishing Materials, Perofesinal Sport

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

1. MS of physical education and Sport Science, Tehran, Iran.

2. MS of Motor Behavior, Alzahra University, Tehran, Iran.

3. Assistant Professor, Shahid Rajaei Teacher Training University, Tehran, Iran.

(Corresponding Author)

Email: mahsashahbazi@yahoo.com